

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

26 септември 2000 година*

„Технически стандарти и регламенти - Задължения за нотификация и отлагане на приемането - Приложимост в гражданските производства”

По дело C-443/98

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО) от страна на Pretore di Milano (Италия), в производството, висящо пред този съд между

Unilever Italia SpA

и

Central Food SpA

относно тълкуването на Директива 83/189/ЕИО на Съвета от 28 март 1983 г. за установяване на процедура за предоставянето на информация в областта на техническите стандарти и регламенти (ОВ L 109, стр. 8), както е изменена с Директива 94/10/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 март 1994 г., която съществено изменя за втори път Директива 83/189/ЕИО (ОВ L 100, стр. 30),

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н L. Sevón и г-н R. Schintgen, председатели на състав, г-н P. J. G. Kapteyn, г-н C. Gulmann (докладчик), г-н J.-P. Puissochet, г-н H. Ragnemalm, г-н M. Wathelet и г-н V. Skouris, съдии,

генерален адвокат: г-н F. G. Jacobs,

секретар: г-жа D. Louterman-Hubeau, главен администратор,

като има предвид писмените становища, представени:

- за Unilever Italia SpA, от адв. F. Capelli и G. Votta, avocats от адвокатската колегия на Милано,

- за италианското правителство, от г-н професор U. Leanza, ръководител на правния отдел в Министерството на външните работи, в качеството на представител, подпомаган от г-н I. M. Braguglia, avvocato dello Stato,

* Език на производството: италиански.

- за белгийското правителство, от г-жа А. Snoecx, помощник съветник в генералната дирекция по правните въпроси на Министерството на външните работи, външната търговия и сътрудничеството за развитие, в качеството на представител,

- за датското правителство, от г-н J. Molde, ръководител на отдел в Министерството на външните работи, в качеството на представител,

- за нидерландското правителство, от г-н M. A. Fierstra, ръководител на службата по европейско право в Министерството на външните работи, в качеството на представител,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н P. Stancanelli, член на правната служба, и г-н M. Shotter, национален служител, на разположение на същата служба, в качеството на представители,

предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на Unilever Italia SpA, на италианското правителство и на Комисията, представени в съдебното заседание от 16 ноември 1999 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 27 януари 2000 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 6 ноември 1998 г., постъпило в Съда на 7 декември същата година, Pretore di Milano е поставил по силата на член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО) един преюдициален въпрос относно тълкуването на Директива 83/189/ЕИО на Съвета от 28 март 1983 г., за установяване на процедура за предоставянето на информация в областта на техническите стандарти и регламенти (ОВ L 109, стр. 8), както е изменена с Директива 94/10/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 март 1994 г., която съществено изменя за втори път Директива 83/189/ЕИО (ОВ L 100, стр. 30, наричана по-нататък „Директива 83/189“),

2. Този въпрос е повдигнат в рамките на спор между дружеството Unilever Italia SpA (наричано по-нататък „Unilever“) и дружеството Central Food SpA (наричано по-нататък „Central Food“) относно плащане от страна на Central Food за доставка на маслиново масло, извършена от Unilever.

Правото на Общността

3. Член 1, точки 1, 2 и 9 от Директива 83/189 предвижда:

„За целите на настоящата директива, се прилагат следните значения:

1. „продукт”, всеки промишлено произведен продукт и всеки земеделски продукт;

2. „техническа спецификация”: спецификация, която се съдържа в документ, който предвижда характеристиките, които се изискват от един продукт, такива като нивата на качеството, изработване, безопасност или размери, включително изискванията, приложими спрямо продукта що се отнася до наименованието, в съответствие с което се продава продуктът, терминология, символи, тестване и методи за тестване, опаковка, маркировка или етикетирание и процедури за оценка на съответствието;

Терминът „техническа спецификация” също така обхваща производствени методи и процеси, използвани по отношение на земеделски продукти съгласно член 38, параграф 1 от Договора , продукти, предназначени за консумация от човека и животни, и медицински продукти, като се определя в член 1 от Директива 65/65/ЕИО, също както и производствени методи и процеси във връзка с други продукти, когато те имат въздействие върху техните характеристики;

...

9. „технически регламент”, технически спецификации и други изисквания, включително съответните административни разпоредби, чието съблюдаване е задължително, *de jure* или *de facto*, в случая на търгуването или използването в една държава-членка или в нейна основна част, също както законови, подзаконови или административни разпоредби на държавите-членки, освен тези, предвидени в член 10, които забраняват производството, вноса, търгуването или използването на един продукт.

...”

4. Член 8, параграфи 1 - 3 от Директива 83/189 предвижда:

„1. При условията на член 10, държавите-членки незабавно съобщават на Комисията всеки проект на технически регламент, освен когато той просто транспонира пълният текст на един международен или европейски стандарт, в който случай информацията по отношение на съответния стандарт е достатъчна; те също така позволяват на Комисията да разполага с изложение на съображенията, които правят прокарването на такъв технически регламент необходимо, когато те все още не са били изяснени в проекта.

...

Комисията незабавно съобщава на другите държави-членки проекта и всички документи, които са Ж били предоставени; тя също така може да изпрати този проект за становище на Комитета, посочен в член 5, и при необходимост, на комитета, който отговаря за въпросната област.

...

2. Комисията и държавите-членки могат да направят коментари на държавата-членка, която е изпратила проекта на технически регламент; тази държава-членка взема предвид такива коментари доколкото е възможно при последващата подготовка на техническия регламент.

3. Държавите-членки съобщават окончателния текст на даден технически регламент на Комисията незабавно.”

5. Член 9 от Директива 83/189 предвижда:

„1. Държавите-членки отлагат приемането на проект на технически регламент за три месеца от датата на получаването от страна на Комисията на съобщението, посочено в член 8, параграф 1.

2. Държавите-членки отлагат:

- за четири месеца приемането на един проект на технически регламент под формата на доброволно споразумение по смисъла на член 1, точка 9, втора алинея, второ тире,

- без да се накърняват параграфи 3, 4 и 5, за шест месеца приемането на всякакъв друг проект на технически регламент,

от датата на получаване от Комисията на съобщението, посочено в член 8, параграф 1, ако Комисията или друга държава-членка представи подробно становище, в рамките на три месеца от тази дата, доколкото предвидената мярка може да създаде пречки пред свободното движение на стоки в границите на вътрешния пазар.

Засегнатата държава-членка докладва на Комисията относно действието, което тя предлага да предприеме относно такива подробни становища. Комисията прави коментар относно тази реакция.

3. Държавите-членки отлагат приемането на проект на технически регламент за 12 месеца от датата на получаването от Комисията на съобщението, посочено в член 8, параграф 1, ако в рамките на три месеца след тази дата Комисията

съобщи своето намерение да предложи или приеме директива, регламент или решение по въпроса в съответствие с член 189 от Договора.

4. Държавите-членки отлагат приемането на проект на технически регламент за 12 месеца от датата на получаването от Комисията на съобщението, посочено в член 8, параграф 1, ако в рамките на трите месеца след тази дата, Комисията съобщи своето заключение, че проекта на технически регламент засяга въпрос, който е обхванат от предложение за директива, регламент или решение, представено на Съвета в съответствие с член 189 от Договора.

5. Ако Съветът приеме обща позиция по време на периода на *statu quo*, посочен в параграфи 3 и 4, този период, при условията на член 9, параграф 6, ще бъде удължен до 18 месеца.

6. Задълженията, посочени в параграфи 3, 4 и 5, изтичат:

- когато Комисията информира държавите-членки, че тя вече не възнамерява да предложи или приеме обвързващ акт на Общността,

- когато Комисията информира държавите-членки относно оттеглянето на своето предложение или проект

или

- когато Комисията или Съветът са приели обвързващ акт на Общността.

7. Параграфи 1 - 5 не се прилагат в тези случаи, когато, поради неотложни причини, породени от сериозни и непредвидими обстоятелства, отнасящи се до защитата на здравето на хората и животните, до защитата на растенията или до сигурността, всяка държава-членка е длъжна да подготви технически регламент в кратък срок от време, за да ги постанови и въведе незабавно без да бъде възможна никаква консултация. Държавата-членка посочва, в съобщението, посочено в член 8, мотивите, които обосновават спешността на въпросните мерки. Комисията представя своето становище относно съобщението възможно най-скоро. Тя предприема уместните мерки в случай на злоупотреба с тази процедура. Европейският парламент се държи в течение от Комисията.”

6. Съгласно член 10, параграф 1, първо тире от Директива 83/189:

„Членове 8 и 9 не се прилагат спрямо тези закони, подзаконови и административни разпоредби на държавите-членки или доброволни споразумения, посредством които последните:

- съблюдават обвързващите актове на Общността, които водят до приемането на технически спецификации”.

7. В точки 54 и 55 от Решение от 30 април 1996 г., по дело *CIA Security International* (C-194/94, Recueil стр. I-2201, наричано по-нататък „Решение *CIA Security International*) Съдът е отсъдил, че Директива 83/189 трябва да се тълкува в смисъл, че нарушението на задължението за нотифициране води до неприложимост на засегнатите технически регламенти, така че те не са приложими срещу частните лица, и че частните лица могат следователно да се позоват на членове 8 и 9 от Директива 83/189 пред националния съд, който трябва да откаже прилагането на един национален технически регламент, който не е бил нотифициран в съответствие с тази директива.

8. Както изяснява Съдът в точка 35 от Решение от 16 юни 1998 г., по дело *Lemmens* (C-226/97, Recueil стр. I-3711), липсата на нотификация на технически регламенти, което съставлява процесуален недостатък при тяхното приемане, прави такива регламенти неприложими, доколкото те спъват използването или търгуването на един продукт, който не е в съответствие с тях.

Италианската правна уредба и процедурата по нотификация

9. От досието по делото става ясно, че един проектозакон за уреждане на етикетирането, свързано с географския произход на различните видове маслиново масло е депозиран пред италианския парламент на 27 януари 1998 г. Той е разгледан в Сената през м. февруари и м. март и в Камарата на депутатите през м. април и м. юни.

10. Същевременно, след като е информирана за наличието на проекта, Комисията призовава италианските органи да Ж съобщят в съответствие с член 8, параграф 1 от Директива 83/189, и те правят това на 4 май 1998 г. Тогава Комисията съобщава относно този проектозакон на държавите-членки, и на 10 юни 1998 г., тя публикува в *Официален вестник на Европейските общности* съобщение, което посочва, че тримесечния период на отлагане на приемането, предвиден в член 9, параграф 1 от Директива 83/189, който тече до 5 август 1998 г., и което привлича вниманието върху факта, че в съответствие с Решението *CIA Security International*, националните съдилища трябва да откажат да прилагат всякакъв национален технически регламент, който не е бил нотифициран в съответствие с Директива 83/189, така че засегнатите технически регламенти повече не могат да бъдат прилагани срещу частните лица (ОВ 1998 г., С 177, стр. 2)

11. На 23 юли 1998 г., Комисията информира италианските органи относно своето намерение да законодателстват в областта от обхвата на проектозакона и ги приканва да отложат неговото приемане за период от 12 месеца, считано от датата на съобщението в съответствие с член 9, параграф 3 от Директива 83/189.

12. След неговото окончателно одобрение от двете Камари на италианския парламент, Закон № 313 за етикетирането на произхода на необработеното маслиново масло „extra virgin”, необработеното маслиново масло „virgin” и

маслиновото масло (наричан по-нататък „спорният закон“) е подписан на 3 август 1998 г. от президента на републиката, министър-председателя и министъра на земеделието.

13. На следващия ден, Комисията информира постоянния представител за Италия на Европейския съюз, че тя ще започне процедура в съответствие с член 169 от Договора (понастоящем член 226 ЕО), ако Законът бъде публикуван в *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* и обявява, че този закон няма да бъде приложим срещу частните лица, ако бъде публикуван преди 4 май 1999 г.

14. На 4 август 1998 г., Комисията получава от испанското и португалското правителство подробни становища по смисъла на член 9, параграф 2 от Директива 83/189, според които проектозаконът трябва да бъде изменен и на 5 август, тя получава становища от нидерландското правителство по смисъла на член 8, параграф 2.

15. На 29 август 1998 г. спорният закон е публикуван в *Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* № 201 и влиза в сила на следващия ден.

16. Член 1 от този закон предвижда, по същество, че посочените масла не могат да се продават с писмено посочване, че са били „произведени“ или „изработени“ в Италия, освен ако целият цикъл на добиване, производство, обработване и пакетиране се извършва в Италия. Етикетирането на маслата, произведени в Италия, когато са извлечени изцяло или отчасти от масла с произход от други страни, трябва да указва този факт като посочва съответните проценти и страната или страните по произход; всякакво такова масло, което не съдържа тези указания, трябва да бъде употребено в рамките на четири месеца след влизането в сила на Закона или след тази дата да бъде изтеглено от пазара.

17. На 22 декември 1998 г., Комисията приема правната уредба, която тя е съобщила на италианските органи под формата на Регламент (ЕО) № 2815/98 относно пазарните стандарти за маслиново масло (ОВ L 349, стр. 56), който, по-специално, предвижда норми, регулиращи посочването на произхода на продукта върху етикетите или върху опаковките на необработени маслинови масла „virgin“ и „extra virgin“.

Спорът по главното производство и преюдициалния въпрос

18. На 29 септември 1998 г., в отговор на поръчка от страна на Central Food, Unilever му доставя 648 литра необработено маслиново масло „extra virgin“ на цена от 5 330 708 ITL.

19. С писмо от 30 септември 1998 г., Central Food информира Unilever, че доставеното му маслиново масло не е етикетирано в съответствие със спорния закон. Следователно, то отказва да плати дължимата сума и иска от Unilever да премести стоките от неговия склад.

20. На 2 октомври 1998 г., Unilever оспорва позицията на Central Food. Поради това, че в съответствие с процедурата по нотификация и по разглеждане на проекти технически регламенти, установена от Директива 83/189, Комисията е призовала италианската република да не законодателства във връзка с етикетирането на масло до 5 май 1999 г. и като се позовава на Решението CIA Security International, Unilever твърди, че спорният закон не трябва да се прилага. Като твърди, че доставеното маслиново масло следователно напълно съответства на действащото италианско законодателство, то поканва Central Food да приеме доставката и да я заплати.

21. Central Food отказва да стори това и на 21 октомври 1998 г. Unilever предявява иск пред Pretore di Milano за разпореждане, с което се изисква от Central Food да заплати сумата, съответстваща на цената на доставката.

22. При тези обстоятелства, Pretore di Milano решава да спре производството и да постави пред Съда следния преюдициален въпрос:

„Може ли една национална разпоредба, която е прокарана и е влязла в сила в държавата-членка (Закон № 313 от 3 август 1998 г.), да не бъде приложена от един национален съд, който е призован да издаде разпореждане за плащането във връзка с доставката на необработено маслиново масло „extra virgin”, което е етикетирано по начин, който не е в съответствие с разпоредбите на упоменатата по-горе национална разпоредба, при обстоятелства, когато след нотификацията и последващото преглеждане на проект на национален закон за етикетирането на необработено маслиново масло „extra virgin”, необработено маслиново масло „virgin” и маслиново масло, Европейската Комисия, въз основа на член 9, параграф 3 от Директива на Съвета 83/189/ЕИО за установяване на процедура за предоставянето на информация в областта на техническите стандарти и регламенти, формално изисква от нотифициращата държава да не законодателства по време на предписания период (до 14 септември 1999 г.) във връзка с нормите за търгуване на маслиново масло, в очакване на приемането на правна уредба на Общността по разглеждания въпрос?”

По преюдициалния въпрос

Статут като технически регламенти на правилата относно етикетирането, които се съдържат в спорния закон

23. Като предварителна точка, необходимо е да се разгледа дали, както се твърди от италианското правителство, преюдициалният въпрос е без предмет, тъй като спорният закон не попада в обхвата на Директива 83/189.

24. Първо, италианското правителство отбелязва, че спорният закон не съдържа никакви норми, които могат да се класифицират като технически регламенти по смисъла на Директива 83/189. То упоменава, че целта на спорния закон, която е

да се защити потребителя чрез предоставянето на точна информация относно произхода на маслиновото масло, относно факта, че обхванатите продукти са земеделски и относно факта, че нормите, предвидени в спорния закон не се отнасят и не засягат характеристиките на тези продукти.

25. В това отношение е достатъчно да се отбележи, че съгласно член 1, точка 1 от нея, Директива 83/189 третира като „продукти” както промишлените, така и земеделските продукти, и че съгласно параграф 2 от същия член, Директива 83/189 третира като „техническа спецификация” всяка спецификация, която се съдържа в документ, който предвижда характеристиките, които се изискват от даден продукт, включително изискванията, приложими спрямо продукта що се отнася до етикетирането. Националните норми, които съдържат такива спецификации, съставляват технически спецификации по смисъла на Директива 83/189 независимо от съображенията, поради които те са приети (вж., в този смисъл Решение от 20 март 1997 г., по дело *Vis Benelux*, C-13/96, *Recueil* стр. I-1753, точка 19).

26. По този начин, спорният закон, който урежда етикетирането относно произхода на маслиновото масло, съдържа норми, които могат да се класифицират като технически спецификации по смисъла на Директива 83/189.

27. Тъй като спазването на тези норми *de jure* е задължително за търгуването на маслиново масло в Италия, те съставляват технически регламенти по смисъла на член 1, точка 9 от Директива 83/189.

28. Второ, италианското правителство твърди, че спорният закон е освободен от изискването за нотификация по силата на член 10 от Директива 83/189, тъй като той е приет в съответствие с Директива 79/112/ЕИО на Съвета от 18 декември 1978 г. за сближаването на законите на държавите-членки относно етикетирането, представянето и рекламирането на хранителни продукти за продажба на крайния потребител (ОВ 1979 г., L 33, стр. 1), която в член 3, параграф 1, точка 7 от нея изисква посочването на произхода на продукта върху етикета в случаите, когато пропускането на такава информация би могло да подведе потребителите относно реалния произход на хранителните продукти.

29. Това твърдение не може да се приеме. Както посочва Комисията, тази разпоредба на Директива 79/112, формулирана твърде общо, оставя на държавите-членки достатъчно място за действие, за да се заключи, че такива национални норми относно етикетирането във връзка с произхода като тези, приети в спорния закон, не могат да се разглеждат като национални разпоредби, които съответстват на обвързващ акт на Общността по член 10, параграф 1, първо тире от Директива 83/189.

30. При тези обстоятелства, трябва да се поддържа, че такива норми като нормите за етикетирането, които се съдържат в спорния закон, съставляват технически регламенти от обхвата на Директива 83/189.

Последиците от неспазването на член 9 от Директива 83/189

31. Със своя преюдициален въпрос, препращащият съд иска, по същество, да установи дали се изисква от един национален съд, в гражданско производство между частни лица относно договорни права и задължения, да откаже да приложи национален технически регламент, който е приет по време на периода на отлагане на приемането, предвиден от член 9 от Директива 83/189.

32. Unilever твърди, че Съдът е потвърдил, в своето решение *CIA Security International*, че на един национален технически регламент, приет в нарушение на задълженията, наложени от членове 8 и 9 от Директива 83/189 не може при никакви обстоятелства да се прави позоваване срещу частните лица.

33. Комисията твърди, първо, че в Решението *CIA Security International* относно спор между частни лица, Съдът поддържа, че техническите регламенти, приети в нарушение на Директива 83/189, не са приложими, и че от това решение следва, че на такава неприложимост може да са направи позоваване в спор между частни лица. Тя прибавя, че няма причина, поради която тази последица на несъблюдаване на Директива 83/189 също така не трябва да се прилага в производство за разпореждане за плащане като това по главното производство.

34. Второ, твърди Комисията, такава неприложимост е задължителна както в случая на нарушение на задължението за нотификация, установено в член 8 от Директива 83/189, така и в този на неспазването на периодите за отлагане, предвидени в член 9 от тази директива. Приемането на национален технически регламент след нотификацията на проекта, но по време на периода на спиране, без да се вземат предвид становищата или другите реакции на Комисията и на другите държави-членки, поражда опасността от създаване на нови пречки пред търговията в Общността, които са напълно идентични на тези, произтичащи от приемането на един технически регламент в нарушение на задължението за нотификация.

35. Италианското правителство, подпомагано от датското правителство, отбелязва че, независимо че Съдът наистина е приписал пряко действие на някои разпоредби на Директивите в смисъл, че частните лица, при отсъствието на надлежно транспониране, могат да се позоват на такива разпоредби срещу неизправната държава-членка, той също така поддържа, че за да се разшири подобен прецедент спрямо отношенията между частните лица би било равностойно на предоставяне на Общността на власт да налага, с незабавно действие, задължения спрямо индивидите, независимо че тя няма такава компетентност, освен когато тя е оправомощена да приема регламенти. По този начин, ясно е от установената съдебна практика на Съда, че една директива не може сама по себе си да наложи задължения спрямо частните лица и следователно не е възможно позоваване на нея като такава срещу тях. Никакво изключение от този принцип не може да се основава на Решението *CIA Security*

International. Диспозитивът на това решение не разкрива никакво намерение да се промени принципа, според който една директива не може да има пряко действие в хоризонталните отношения между частните лица.

36. Италианското, датското и нидерландското правителство също така твърдят, по-специално, че в Решението CIA Security International Съдът просто поддържа, че неспазването на задължението за нотификация, предвидено в член 8 от Директива 83/189 поражда неприложимостта на засегнатия технически регламент. Член 9 от Директива 83/189 съществено се различава от член 8. Именно ефективността на превантивния контрол, предвиден в член 8 от Директива 83/189, поражда подобно тълкуване. Обратното, неприложимостта в случай на неизпълнение на задълженията за отлагане приеждането, предвидено в член 9 няма да допринесе за ефективността на контрола от страна на Комисията. При такива обстоятелства, фактът че една държава-членка не е спазвала едно такова процедурно правило като това, предвидено в член 9, не може да има никакво друго действие освен това да позволи на Комисията да предяви иск за неизпълнение на задължения срещу неизправната държава.

37. Предвид на тези твърдения, подходящо е, първо, да се разгледа това дали правната последица от неизпълнението на задълженията, наложени от Директива 83/189, е същата във връзка както със задължението да се спазват периодите на отлагане в съответствие с член 9 от Директива 83/189, така и със задължението за нотификация в съответствие с член 8 от Директива 83/189.

38. В това отношение трябва да се напомни, че Решението CIA Security International се отнася до един технически регламент, който не е бил нотифициран в съответствие с член 8 от Директива 83/189. Това обяснява защо диспозитива на това решение се ограничава до установяването, че техническите регламенти, които не са били нотифицирани в съответствие с този член, не са приложими.

39. Обаче, в изложението на мотивите, на които се основава това заключение, Съдът също така разглежда задълженията, произтичащи от член 9 от Директива 83/189. Мотивирането на Съда показва, че, като се има предвид целта на Директива 83/189 и съдържанието на член 9 от нея, тези задължения трябва да се третира по същия начин като тези, произтичащи от член 8 от същата директива.

40. По този начин, в точка 40 от Решение CIA Security International, се изтъква, че Директива 83/189 е предназначена, посредством превантивен контрол, да защити свободното движение на стоки, което е една от основите на Общността, и че за да бъде подобен контрол ефективен, всички проекти за технически регламенти, обхванати от Директивата, трябва да бъдат нотифицирани и освен в случая на тези регламенти, чиято неотложност оправдава някакво изключение, тяхното приемане или влизане в сила трябва да бъде спряно по време на периодите, предвидени в член 9.

41. На следващо място, в точка 41 от това решение, Съдът поддържа, че нотификацията и периода на отлагане позволяват на Комисията и на другите държави-членки възможността да разгледат това дали въпросните проекти създават пречки пред търговията в противоречие с Договора за ЕО или пречки, които трябва да бъдат избегнати чрез приемането на общи или хармонизирани мерки и също така да предложат изменения в предвидените национални мерки. Тази процедура също така помага на Комисията да предложи или приеме норми на Общността, които уреждат материята, която е предмет на предвидената мярка.

42. В параграф 50 от Решение *CIA Security International* Съдът посочва, че целта на Директивата е не просто да се информира Комисията, но тя също така, по-общо, е да се премахнат или ограничат пречките пред търговията, да се информират другите държави относно техническите регламенти, предвидени от дадена държава, да се предостави на Комисията и на другите държави-членки време за реакция и да се предложат изменения за намаляването на ограниченията спрямо свободното движение на стоки, произтичащи от предвидената мярка и да се остави на Комисията време да предложи директива за хармонизиране.

43. Съдът също така поддържа, че съдържанието на членове 8 и 9 от Директива 83/189 е ясно, поради това че те предвиждат процедура за контрол на Общността на проекти за национални регламенти, като датата на тяхното влизане в сила е предмет на съгласието на Комисията или на липсата на противопоставяне.

44. Независимо че в точка 48 от Решение *CIA Security International*, след като повтаря, че целта на Директива 83/189 е защитата на свободното движение на стоките посредством превантивен контрол, и че задължението за нотификация е основно за постигането на такъв контрол на Общността, Съдът установява, че ефективността на такъв контрол би била още по-голяма, ако Директивата се тълкуваше в смисъл, че нарушението на задължението за нотификация съставлява такъв съществен процедурен пропуск, че да прави въпросните технически регламенти неприложими спрямо частните лица, следва от съображенията, посочени в точки 40 - 43 от това решение, че нарушението на задълженията за отлагане на приемането, посочени в член 9 от Директива 83/189 също така съставлява такъв съществен процедурен пропуск, че да прави техническите регламенти неприложими.

45. Следователно, необходимо е да се разгледа, на второ място, дали на неприложимостта на техническите регламенти, приети в нарушение на член 9 от Директива 83/189, може да се направи позоваване в гражданско производство между честни лица относно договорни права и задължения.

46. Първо, в гражданско производство от такова естество, прилагането на технически регламенти, приети в нарушение на член 9 от Директива 83/189, може да има за действие спъването на използването или търгуването на един продукт, който не съответства на тези регламенти.

47. Подобен е случаят в главното производство, тъй като приложението на италианските норми е възможно да възпрепятства Unilever при търгуването на необработеното маслиново масло „extra virgin”, който то предлага за продажба.

48. След това, трябва да се има предвид, че в Решение CIA Security International заключението относно неприложимостта като правна последица на нарушение на задължението за нотификация, е направено в отговор на преюдициални въпроси, поставени в рамките на производство между конкурентни предприятия, основаващо се на национални разпоредби, които забраняват нелоялната търговия.

49. По този начин, от съдебната практика на Съда следва, че на неприложимостта на един технически регламент, който не е бил нотифициран в съответствие с член 8 от Директива 83/189, може да бъде направено позоваване в производство между частни лица поради мотивите, посочени в точки 40 - 43 от стоящото решение. Същото се прилага спрямо неспазването на задълженията, предвидени от член 9 от същата директива, и няма причина, в тази връзка, поради която да се третират споровете между частните лица във връзка с нелоялната конкуренция, както е в делото CIA Security International, различно от споровете между частните лица относно договорни права и задължения, както е в спора по главното производство.

50. Независимо че е вярно, както отбелязват италианското и датското правителство, че една директива сама по себе си не може да наложи задължения спрямо едно частно лице и на нея следователно не може да се прави позоваване като такава срещу частно лице (вж. Решение от 14 юли 1994 г., по дело Faccini Dori, C-91/92, Recueil стр. I-3325, точка 20), тази съдебна практика не се прилага, когато неспазването на член 8 или член 9 от Директива 83/189, което съставлява съществен процедурен пропуск, прави един технически регламент, приет в нарушение на който е да е от тези членове, неприложим.

51. В такава ситуация, и за разлика от случая на липса на транспониране на директиви, до което се отнася съдебната практика, посочена от тези две правителства, Директива 83/189 по никакъв начин не определя материалния обхват на правната норма, въз основа на която националният съд трябва да решава спорът, висящ пред него. Тя не създава нито права, нито задължения за частните лица.

52. С оглед на предходните съображения, на поставения въпрос трябва да се отговори, че от всеки национален съд се изисква, в рамките на едно гражданско производство между частни лица относно договорни права и задължения, да

откаже прилагането на един национален технически регламент, който е бил приет по времето на период за отлагане на приемането, предвиден в член 9 от Директива 83/189.

По съдебните разноски

53. Разходите, направени от италианското, белгийското, датското и нидерландското правителство и от Комисията, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Pretore di Milano с Определение от 6 ноември 1998 г., реши:

От националния съд се изисква, в рамките на гражданско производство между частни лица относно договорни права и задължения, да откаже прилагането на един национален технически регламент, който е бил приет по времето на период за отлагане на приемането, предвиден в член 9 от Директива 83/189/ЕИО на Съвета, за установяване на процедура за предоставянето на информация в областта на техническите стандарти и регламенти, както е изменена с Директива 94/10/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 март 1994 г., която съществено изменя за втори път Директива 83/189.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 26 септември 2000 година.

Подписи